С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Иван Петров Видолов

Дисертационен труд на тема: Доказване чрез трафични данни в българския наказателен процес
Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.6. Право
Научна специалност: Наказателно-процесуално право
Докторант: Богдан Радославов Млъчков

1. Актуалност и научна значимост на дисертационния труд

Докторантът Богдан Радославов Млъчков представя за обсъждане пред научно жури, назначено със заповед № РД-09-47/2026 г. на директора на ИДП дисертационен труд на тема „Доказване чрез трафични данни в българския наказателен процес“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Дисертационният труд представлява задълбочено научно изследване на въпроса за същността на трафичните данни за процесуалното доказване. Научният интерес към въпроса е породен от разбирането за същественото значение на въпросите на трафичните данни за процесуалното доказване, с оглед значението на дигиталните технологии в съвременния свят. Актуалността на изследването е безспорна предвид липсата на задълбочено научно изследване и някои противоречия в съдебната практика, поради което не е нужно да бъде допълнително аргументирана. Необходимо е, обаче да се подчертае нейната актуалност от научна гледна точка за наказателнопроцесуалната теория. Авторът е разработил научен труд, който разглежда комплексно същността на трафичните данни, анализира съществуващите виждания в правната доктрина относно тяхната природа, разкрива историческото развитие на проблема и прави предложения за усъвършенстване на наказателнопроцесуалното законодателство. Тази проблематика за първи път се разглежда в нашата юриспруденция, в обем на монографичен труд, като приносно значение най-вече има извършения анализ, почиващ на задълбочено изследване на съдебната практика и правна теория.

Докторантът достига до научни приноси в областта на наказателния процес посредством издържан изследователски подход, като използва и доразвива съвременните достижения на наказателнопроцесуалната теория, представяйки аргументирани изводи благодарение на изключително доброто познаване на съдебната практика и правото на ЕС. Научната новост и изследователска достоверност на получените резултати и изведените от тях изводи са обезпечени от използвания методически инструментариум, приложен съобразно изследователските и етични стандарти. Техният методически издържан подбор, наред със задълбочения подход и изследователската компетентност на докторанта са осигурили разработването на дисертационно изследване, отговарящо и надхвърлящо изискванията на ЗРАСРБ.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

В структурно отношение работата се състои от въведение, четири глави и заключение. Обемът на представения дисертационен труд е 209 страници, използвана е литература от 118 литературни източника, от които 34 на български автори и 84 от чуждестранни автори. Направени са общо 484 бележки под линия. Избраната структура и последователността на изложението позволяват разглежданите проблеми да бъдат възприети и анализирани както самостоятелно, така и в тяхната цялост, което прави достъпни и разбираеми тезите на докторанта и подкрепящите ги аргументи. Избраната структура на дисертацията отговаря на изискванията на чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ.

Във ***въведението на дисертационния труд*** е обоснована актуалността на изследването и са очертани целите, задачите и неговата методология. Те са ясно и правилно формулирани, което безспорно е съдействало за достигане до резултати от дисертационното изследване.

Глава първа е озаглавена „Същност и значение на трафичните данни“, състояща се от три параграфа.

В първия параграф се разглежда проблемът за същността на електроните доказателства. Този въпрос е поставен в основата на методологичната матрица от докторанта при разглеждане на същността на трафичните данни. Направен е подробен преглед на научната литература. Коректно са цитирани виждания на отделни автори, направен е кратък коментар имащ за цел да обобщи съществуващите виждания. Цитирана е и съдебна практика по въпроса, което е допринесло за обективното и всестранно разкриване на същността на електроните доказателства.

Вторият параграф разглежда видовете електронни доказателства. Авторът предлага квалификация, според която електроните доказателства биват четири основни групи. Разграничителен критерий между тях е естеството на информацията, която съдържат. На това логическо основание те са: потребителски данни (наричани още данни за абоната), трафични данни (данни за трафика) и други метаданни, данни за местоположението и данни за съдържанието. Всеки един вид е разгледан самостоятелно, като е разкрита неговата същност и съдържание. Направен е сравнителен анализ между трафичните данни с останалите видове електронни доказателства.

В третия параграф е разгледана правната уредба за съхранение на трафичните данни. Направена е кратка ретроспекция на развитието на правната уредба в тази сфера, разгледана е Директива 2006/24/ЕО, нейната същност и съдържание.

Глава втора е озаглавена „Основни положения в съхраняването на трафични данни на европейско равнище“ и е структурирана в четири параграфа.

В първия параграф е разгледан въпросът с обявяването за недействителна на Директива 2006/24/ЕО от Съда на ЕС. Докторантът задълбочено разглежда решението на съда, в едно с други свързани решения, като на тази плоскост прави някои изводи за произтичащите правила, на които следва да се опира правната уредба, с оглед защитата на правата и свободите на гражданите, засягащи съхранението и използването на трафични данни.

Вторият параграф е посветен на проблема за всеобщото съхраняване на трафични данни. Обсъдено е недопускане съществуването на национална правна уредба, която да позволява

всеобщо съхраняване на всички трафични данни, данни за местоположение, абонати и електронни съобщителни средства. Анализирано е задължението за въвеждане на ограничения за компетентните национални органи за съхранените данни. Обсъдена е същността на изискването за достъп единствено за целите на борбата срещу тежката престъпност и прилагането на предварителен съдебен контрол.

В третия параграф се разглежда либерализацията или дерогацията на забраната за всеобщо съхраняване на данни. Анализирани са решенията на Съда на ЕС по дела C-511/18, C-512/18 и C-520/18 от 2020 г. и извеждане на някои изключения от предходната практика на съда, свързани със защитата на националната сигурност и с IP адресите като по-особена категория данни.

Четвъртият параграф е посветен на липса на единна правна рамка за съхраняването на трафични данни в държавите членки. Засегнати са различни въпроси, произтичащи от проблема, обсъдена е съществуващата практика, аргументиран е съдебния контрол в прилаганите процедури.

Глава трета е озаглавена „Съхраняването и събирането на трафични данни“ и е структурирана в четири параграфа.

В първия параграф докторантът разглежда значението на трафичните данни за процесуалното доказване. Аргументирано е нарастващото им значение в съвременния свят и познавателните възможности, които има за изясняване предмета на доказване в наказателното производство.

Параграф втори е посветен на съхраняване на трафичните данни. Законодателството е разгледано в ретроспективен план, проследено е неговото развитие и обусловеност от правото на ЕС. Изяснени са основните етапи и някои ключови решения на съдилищата, включително на КРБ по темата. Направен е задълбочен правен анализ, който е пречупен през историческото развитие на проблема. Разкрита е еволюцията в разбиранията, като са очертани някои основни фактори, както и принципни положения на уредбата, в частта ѝ за съхраняване на трафични данни.

В параграф трети е направен подробен правен анализ на новите разпоредби на Закона за електронните съобщения от 2015 г. Изведен е извод, че с тях е постигнат баланс между обществения интерес за ефективното предотвратяване, разкриване и преследване на престъпни прояви и защитата на неприкосновеността на личния живот на гражданите. Представени са статистически данни за влиянието на новата правна уредба върху дейността на правоприлагащите органи, което е послужило за оценка качеството на закона. В същия параграф е направен сравнително правен анализ по отношение сроковете за съхранение на трафични данни.

В четвъртия параграф е направен обстоен преглед на реда и условията за събиране на трафични данни. Предварително е изследвана съдебната практика, като са посочени някои принципни положения, произтичащи и от европейското право. Обсъден е съществуващия правен ред в НПК, като са анализирани приложимите способи на доказване. В тази част авторът е анализирал цялостно съществуващите доктринални виждания, като е открил някой същностни за

процедурата въпроси и аргументирал собствено разбиране. Отделено е място на въпроса за проверка и оценка на събраните трафични данни, както и на защита правата на засегнатите лица.

Глава четвърта е озаглавена „Събирането на трафични данни в трансгранични случаи“ и е структурирана в четири параграфа.

В първия параграф е разгледан традиционният модел на международно сътрудничество, изразяващ се в обмен на доказателства между компетентните държавни органи. Разкрити са особеностите на процедурата. Проследена е еволюцията на моделите на международно сътрудничество в областта на наказателния процес. От традиционния подход, при който данните се обменят единствено между компетентните държавни органи към осъществяването на взаимодействие с частни субекти, доставчици на услуги. Изложени по този начин авторовите тези са последователни и достъпни за възприемане.

Вторият параграф е озаглавен „Ускоряване на трансграничния обмен на електронни доказателства“. В тази част подробно и систематично е разгледан въпросът за необходимостта от ускоряване на трансграничния обмен на електронни доказателства, съществуващите форми, перспективи и тенденции в тази област.

В третия параграф, посветен на сътрудничество с доставчиците на услуги със седалище в САЩ и с американските компетентни органи се разглеждат особеностите на реда и условията за получаване на трафични данни.

В ***заключението*** на дисертационния труд са обобщени резултатите от проучването и са систематизирани изводите от изследването, като са изведени и препоръки, почиващи на получените резултати.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Дисертационният труд притежава научни приноси в областта на наказателния процес, което е видно от направената характеристика на неговото съдържание. В автореферата докторантът е посочил научни приноси, които безрезервно приемам. За по-голяма краткост те могат да бъдат обобщени в следните основни точки:

- Дисертационното изследване за първи път разглежда в монографичен обем въпроса за трафичните данни в наказателното производство.
- Направен е задълбочен анализ на същността на трафичните данни, като категория в наказателния процес.
- Разкрито е съдържанието и формите на производството по събиране на трафични данни и международното сътрудничество за тяхното получаване.
- Направени са предложения *De lege ferenda* за усъвършенстване на наказателнопроцесуалното законодателство.

4. Заключение

Докторантът Богдан Радославов Млъчков притежава задълбочени теоретични познания в областта на наказателния процес и доказани способности за самостоятелни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд „Доказване чрез трафични данни в българския наказателен процес“ има характера на задълбочено научно изследване.

Представените и аргументирани научни виждания от докторанта не оставят съмнение, че дисертационният труд е резултат на сериозна работа и личен принос в областта на наказателния процес. Научното изследване съдържа задълбочени теоретични обобщения и научни приноси. Те отговарят на изискванията на чл. 6 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл. 27 от Правилника за неговото прилагане.

Предвид положителната оценка на представения дисертационен труд и отчитайки сериозния професионален опит на докторанта, с категоричност давам своята положителна оценка и препоръка към научното жури да гласува за придобиване от Богдан Радославов Млъчков на образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Наказателен процес”.

Член на научното жури:

проф. д-р Иван Видолов

гр. София
22.04.2026 г.

OPINION

by Prof. Dr. Ivan Petrov Vidolov

Dissertation on: Proof through traffic data in Bulgarian criminal proceedings
Area of higher education: 3. Social, economic and legal sciences
Professional field: 3.6. Law
Scientific specialty: Criminal procedural law
Doctoral student: Bogdan Radoslavov Mlachkov

1. Relevance and scientific significance of the dissertation

Doctoral student Bogdan Radoslavov Mlachkov presented for discussion before a scientific jury appointed by Order № RD-09-47/2026 of the Director of ISL a dissertation on 'Proof through traffic data in Bulgarian criminal proceedings' for obtaining the educational and scientific degree of doctor.

The dissertation is an in-depth scientific study of the question of the nature of traffic data for procedural proof. The scientific interest in the issue is generated by the understanding of the essential importance of traffic data issues for procedural proof, given the importance of digital technologies in the modern world. The relevance of the study is indisputable given the lack of in-depth scientific research and some contradictions in the case law, therefore it does not need to be further substantiated. However, it is necessary to highlight its relevance from a scientific point of view for criminal procedural theory. The author has developed a scientific paper that comprehensively examines the essence of traffic data, analyses the existing views in the legal doctrine on their nature, reveals the historical development of the problem and makes proposals for improving the criminal procedural legislation. This problem is discussed in our jurisprudence for a first time, in the volume of monograph work, as a contributing importance is mainly the analysis carried out, based on a thorough study of case law and legal theory.

The doctoral student reaches scientific contributions in the field of criminal proceedings through a sound research approach, using and further developing the modern achievements of criminal procedural theory, presenting reasoned conclusions thanks to the extremely good knowledge of case law and EU law. The scientific novelty and research credibility of the results obtained and the conclusions drawn from them are ensured by the methodological tools used, applied in accordance with the research and ethical standards. Their methodologically sound selection, together with the in-depth approach and research competence of the doctoral student, have ensured the development of a dissertation study that meets and exceeds the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

2. General characteristics and structure of the dissertation

In structural terms, the work consists of an introduction, four chapters and a conclusion. The volume of the dissertation presented is 209 pages, literature from 118 literary sources is used, of which 34 by Bulgarian authors and 84 by foreign authors. A total of 484 footnotes were made. The chosen structure and the sequence of the presentation allow the problems under consideration to be perceived

and analysed both independently and in their entirety, which makes accessible and understandable the thesis of the doctoral student and the supporting arguments. The chosen structure of the dissertation meets the requirements of Art. 27, para. 2 of the Regulation on the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

In ***the introduction of the dissertation, the relevance of the study is*** justified and the goals, tasks and its methodology are outlined. They are clearly and correctly formulated, which undoubtedly contributed to the results of the dissertation study.

Chapter 1 is entitled 'Essence and relevance of traffic data', and consists of three paragraphs.

The first paragraph addresses the problem of the nature of electronic evidence. This question is put at the heart of the methodological matrix by the doctoral student when considering the nature of traffic data. A detailed review of the scientific literature has been made. The views of individual authors are quoted correctly, and a brief commentary is made aimed at summarizing the existing views. Case law on the matter has also been cited, which has contributed to the objective and comprehensive disclosure of the essence of the electronic evidence.

The second paragraph deals with the types of electronic evidence. The author proposes a qualification according to which electronic evidence are four main groups. A distinguishing criterion between them is the nature of the information they contain. On this logical basis, they are: user data (also called subscriber data), traffic data and other metadata, location data and content data. Each type is considered independently, revealing its essence and content. A comparative analysis is made between the traffic data and the other types of electronic evidence.

The third paragraph deals with the legal framework for the retention of traffic data. A brief retrospective of the development of the legal framework in this field has been made, and Directive 2006/24/EC, its substance and content, has been examined.

Chapter two, entitled 'Basic principles in the retention of traffic data at European level', is structured in four paragraphs.

The first paragraph addresses the issue of the invalidation of Directive 2006/24/EC by the Court of Justice. The doctoral student examines the decision of the court in depth, in conjunction with other related decisions, and on this plane draws some conclusions about the resulting rules on which the legal framework should be based, with a view to protecting the rights and freedoms of citizens affecting the retention and use of traffic data.

The second paragraph deals with the problem of the universal retention of traffic data. It is discussed that a national legislation for the general retention of all traffic data, location data, subscribers and electronic means of communication is not allowed. The obligation to introduce restrictions for the competent national authorities on the data stored has been analysed. The substance of the access requirement for the sole purpose of combating serious crime and the application of prior judicial review is discussed.

The third paragraph deals with the liberalisation or derogation of the prohibition of the general retention of data. The judgments of the Court of Justice of the EU in cases C-511/18, C-512/18 and C-520/18 of 2020 and the derivation of some exceptions to the previous case law of the Court related to the protection of national security and to IP addresses as a more specific category of data are analysed.

The fourth paragraph focuses on the lack of a uniform legal framework for the retention of traffic data in the Member States. Various issues arising from the problem are touched upon, existing practice is discussed, judicial review in the procedures applied is justified.

Chapter three, entitled 'Retention and collection of traffic data', is structured in four paragraphs.

In the first paragraph, the doctoral student examines the importance of traffic data for the procedural proof. Their growing importance in the modern world and the cognitive possibilities that there are for clarifying the subject of evidence in criminal proceedings are justified.

The second paragraph is devoted to the retention of traffic data. Legislation has been examined from a retrospective perspective, its development and conditionality under EU law has been tracked. The main stages and some key decisions of the courts, including the Constitution of the Republic of Bulgaria on the subject, are clarified. An in-depth legal analysis is made, which was refracted during the historical development of the problem. The evolution of the understanding is revealed, outlining some basic factors, as well as principles of the regulation, in its part for storing traffic data.

Paragraph 3 provides a detailed legal analysis of the new provisions of the Electronic Communications Act from 2015. It concludes that they strike a balance between the public interest in the effective prevention, detection and prosecution of criminal offences and the protection of citizens' privacy. Statistics are presented on the impact of the new legal framework on the activities of law enforcement authorities, which served to assess the quality of the law. In the same paragraph, a comparative legal analysis is made with regard to the retention periods for traffic data.

The fourth paragraph provides a comprehensive overview of the modalities for the collection of traffic data. The case law has been examined in advance, pointing to certain principles which also derive from European law. The existing legal order in the Criminal Procedure Code has been discussed and the applicable means of proof have been analysed. In this part, the author has thoroughly analysed the existing doctrinal views, finding some issues essential to the procedure and arguing his own understanding. The issue of verification and evaluation of the collected traffic data, as well as the protection of the rights of the persons concerned, is given a place.

Chapter four, entitled 'Collection of traffic data in cross-border cases', is structured in four paragraphs.

The first paragraph deals with the traditional model of international cooperation consisting in the exchange of evidence between competent public authorities. The peculiarities of the procedure have been revealed. It traces the evolution of the models of international cooperation in the field of criminal procedure. From the traditional approach of exchanging data solely between competent public authorities to interacting with private entities, service providers. In this way, the author's theses are consistent and accessible for perception.

The second paragraph is entitled 'Accelerating the cross-border exchange of electronic evidence'. This section addresses in detail and systematically the need to accelerate the cross-border exchange of e-evidence, existing forms, perspectives and trends in this area.

The third paragraph, dedicated to cooperation with US-based service providers and US competent authorities, addresses the specificities of the terms and conditions for obtaining traffic data.

In the ***conclusion*** of the dissertation, the results of the study are summarized and the conclusions of the study are systematized, as well as recommendations based on the results obtained.

3. Characteristics of the scientific and applied contributions to the dissertation

The dissertation has scientific contributions in the field of criminal proceedings, which is evident from the characteristic of its content. In the autoreferate, the doctoral student has pointed out scientific contributions that I wholeheartedly accept. For the sake of brevity, they can be summarised in the following main points:

- The dissertation study for the first time examines in a monograph volume the issue of traffic data in criminal proceedings.
- An in-depth analysis of the nature of traffic data as a category in the criminal proceedings is made.
- The content and forms of traffic data collection procedure and international cooperation to obtain them are revealed.
- Proposals have been made *De lege ferenda* to improve the criminal procedural legislation.

4. Conclusion

Doctoral student Bogdan Radoslavov Mlachkov possesses in-depth theoretical knowledge in the field of criminal procedure and proven abilities for independent scientific research. The presented dissertation "Proof through traffic data in the Bulgarian criminal process" has the character of a thorough scientific study.

The presented and substantiated scientific views of the doctoral student leave no doubt that the dissertation work is the result of serious work and personal contribution in the field of criminal procedure. The research contains in-depth theoretical summaries and scientific contributions. They meet the requirements of Article 6 of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and Article 27 of the Regulation for its Implementation.

Given the positive assessment of the presented dissertation and taking into account the serious professional experience of the doctoral student, I strongly give my positive assessment and recommendation to the scientific jury to vote for the acquisition by Bogdan Radoslavov Mlachkov of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty ‘Criminal procedural law’.

Member of the Scientific Jury:

Prof. Dr. Ivan Vidolov

Sofia
22/04/2026